

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om oprettelse af et socialforskningsinstitut.

(Afgivet af socialudvalget den 22. april 1977).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder, hvorunder udvalget har haft samråd med socialministeren, der tillige har besvaret udvalgets til skriftlig besvarelse stillede spørgsmål.

Skriftlig henvendelse er modtaget fra Akademikernes Centralorganisation.

Det materiale, som var tilvejebragt i forbindelse med udvalgets behandling af det tilsvarende lovforslag i sidste samling, er indgået i udvalgets materiale ved behandlingen af det her omhandlede lovforslag, herunder skriftlig henvendelse fra FTF, Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer.

I bemærkningerne til lovforslaget er det udtalt, at den til grund for lovforslaget liggende betænkning forudsætter, at der vil ske en vis udvidelse af instituttets virksomhed. Det siges videre i bemærkningerne, at der vil blive redegjort for denne mulige udvidelse og de eventuelt hermed forbundne merudgifter i forbindelse med forslag til de bevillingslove, hvor tilslutning til merudgifterne måtte blive søgt.

Ministeren har under samrådet oplyst, at ministeriet på nuværende tidspunkt ikke har planer om udvidelse af instituttets bevilling, og samtidig hermed peget på, at de ovenfor gengivne bemærkninger er udtryk for, at særlige ønsker om undersøgelser kan være bevillingskrævende.

Ministeren har endvidere oplyst, at der for tiden forhandles mellem finansministeriet og socialministeriet om en ændring af budgetteringsreglerne for instituttet. Efter

samråd med rigsrevisionen har instituttet tilrettelagt sit bogholderisystem således, at udgifterne ved de enkelte undersøgelser kan udskilles.

Et *flertal* (socialdemokratiets, det konservative folkepartis, centrum-demokraternes, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal inden for flertallet* (det konservative folkepartis, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) *udtaler sammen med det nedenfor anførte „andet mindretal“* (venstres medlemmer af udvalget) følgende:

Med tilslutningen til lovforslaget er der ikke taget stilling til, hvorvidt instituttets bevillinger bør holdes på det nuværende niveau, eller om der — bl. a. under indtryk af statsrevisorernes bemærkninger — bør foretages en vis ressourcebegrænsning i kommende år.

I øvrigt har mindretallet med tilfredshed noteret sig socialministerens ovennævnte bemærkninger om, at der ikke er planlagt udvidelser på instituttet, og at det af statsrevisorerne rejste problem vedrørende muligheden for at kende omkostningen ved en undersøgelse nu står foran en løsning.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, fordi mindretallet mener, at lovforslaget vil udvide

socialforskningsinstitutets arbejdsområde, og fordi mindretallet i øvrigt ikke kan se instituttets berettigelse.

Mindretallet kan subsidiært tilslutte sig det stillede ændringsforslag nr. 3 samt de af et mindretal (venstres, det konservative folkepartis, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) anførte bemærkninger vedrørende ressourcetilforbruget.

Et andet mindretal (venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til vedtagelse med det af mindretallet stillede ændringsforslag, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger, og henviser i øvrigt til den ovenfor anførte udtalelse.

Et tredje mindretal (socialistisk folkepartis og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af mindretallet stillede ændringsforslag, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger.

Ændringsforslag.

Af et mindretal (Ebba Strange (SF) og Tove Jørgensen (DKP)):

Til § 1.

1) Nr. 6 affattes således:

„6. § 2 affattes således:

„§ 2. Institutet bestyres af et forskningsråd og en direktion.

Stk. 2. Som formand for direktionen udnevnes en direktør efter indstilling fra forskningsrådet.

Stk. 3. Direktionen er en valgt ledelse med repræsentanter for forskningsmedarbejdere og det teknisk-administrative personale.

Stk. 4. Regler for direktionens valg og sammensætning fastlægges ved et af socialministeriet udfærdiget regulativ efter forhandling med instituttets medlemmer.““

2) Nr. 7 affattes således:

„7. § 3, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

„Forskningsrådet består af:

1 medlem udpeget af statens samfundsvidenskabelige forskningsråd.

1 medlem udpeget af statens lægevidenskabelige forskningsråd.

1 medlem udpeget af statens humanistiske forskningsråd.

3 professorer eller andre universitetslærere eller personer med tilsvarende videnskabelig uddannelse, udpeget af universiteterne efter forhandling mellem disse. De pågældende skal fortrinsvis udpeges inden for fagene socialpolitik, sociologi og kultursociologi.

1 medlem udpeget af Dansk Arbejdsgiverforening.

1 medlem udpeget af Landsorganisationen i Danmark.

1 medlem udpeget af Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationer.

1 medlem udpeget af Danmarks Statistik.

5 medlemmer udpeget henholdsvis af socialministeriet, arbejdsministeriet, boligministeriet, indenrigsministeriet og undervisningsministeriet.

1 medlem valgt af det i § 3, stk. 4, nævnte udvalg vedrørende kommunerne og direktøren for socialforskningsinstitutet.““

Af et mindretal (Bertel Haarder (V) og Nathalie Lind (V)), tiltrådt af et mindretal (Jørgen Junior (FP), Erlendsson (FP) og Ole Hovmand (FP)):

3) I den under nr. 7 foreslåede affattelse af § 3, stk. 1, 1. pkt., udgår:

„1 medlem udpeget af Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationer.““

Af mindretallet under nr. 1:

4) Efter nr. 11 indsættes som nyt nummer:

„01. § 4 affattes således:

„§ 4. Direktionen har den faglige og administrative ledelse af instituttet.

Stk. 2. Direktøren repræsenterer instituttet udadtil, påser beslutningernes lovlighed og drager omsorg for deres udførelse.““

Bemærkninger.

Til nr. 1, 2 og 4.

Forslagsstillerne finder det rimeligt, at medarbejderne inddrages i socialforskningsinstitutets daglige ledelse, således som det foreslås af mindretalsudtalelsen i betænkning nr. 754 vedrørende socialforskningsinstitutet, s. 105.

Vi mener, at denne ledelsesform vil have en gavnlig indflydelse på instituttets virksomhed, og at den derudover bidrager til demokratiet på arbejdspladsen.

I overensstemmelse med såvel betænkningens mindretalsudtalelse side 103 som udtalelser fra de samfundsvidenskabelige institutter ved Københavns og Århus universiteter, der har været adspurgt i sagen, jfr. udvalgets bilag 1 og bilag 5, mener forslagsstillerne, at man for at sikre en rimelig tilknytning til grundforskningen på universiteterne fortsat bør lade disse udpege repræsentanter til forskningsrådet.

Dette vil sikre, at aktive forskere fortsat kan være vejledende med hensyn til socialforskningsinstitutets forskningsplanlægning og metodik samt medvirkende til, at koordineringen af universiteternes og socialforskningsinstitutets virksomhed undgår unødigt bureaukratisering.

Samtidig finder forslagsstillerne, at det vil sikre socialforskningen mod for snævre politiske eller erhvervsmæssige formål, der kan sænke instituttets videnskabelige niveau.

Til nr. 3.

Adskillige andre organisationer kunne med lige så god ret som FTF ønske at blive repræsenteret i socialforskningsrådet, hvor jo i forvejen LO og Dansk Arbejdsgiverforening er repræsenteret.

For at rådet ikke skal blive for stort og uhåndterligt, findes det derfor mest hensigtsmæssigt hverken at imødekomme ønsket fra FTF eller fra Akademikernes Centralorganisation, der i brev af 5. april 1977 ligeledes har bedt om at blive repræsenteret i rådet.

Albertsen (S).

Svend Andersen (Bornh.s a.) (S).

Hjortnæs (S).

Inge Fischer Møller (S).

*Tastesen (S),
formand*

Taanquist (S).

Grethe Philip (RV).

Bertel Haarder (V).

Nathalie Lind (V).

Palle Simonsen (KF).

Yvonne Herløv Andersen (CD).

Inge Krogh (KrF).

Jørgen Junior (FP).

*Erlendsson (FP),
næstformand*

Ole Hovmand (FP).

Ebba Strange (SF).

Tove Jørgensen (DKP).

Partierne DR og VS var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.